DECHRAU ARNI

Cyfansoddiad elusen fach

COMISIWN ELUSENNAU

Cyfansoddiad elusen fach

Addas ar gyfer elusennau bach gydag incwm blynyddol o dan £5,000 nad ydynt yn berchen ar adeilad neu'n cyflogi pobl ac nid ydynt yn bwriadu cofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau.

1 Enw

Enw'r elusen yw ....

2 Dibenion yr elusen yw:-

....

....

3 Ymddiriedolwyr

Caiff yr elusen ei rheoli gan bwyllgor o ymddiriedolwyr a benodir yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynyddol (CCB) yr elusen.

4 Cyflawni'r dibenion

Er mwyn cyflawni'r dibenion elusennol, mae gan yr ymddiriedolwyr y pŵer i:

(1) codi arian, derbyn grantiau a chyfraniadau

(2) defnyddio arian i gyflawni gwaith yr elusen

(3) cydweithredu ag elusennau eraill sydd â dibenion tebyg, a'u cefnogi

(4) gwneud unrhyw beth arall o fewn y gyfraith sy'n ofynnol i gyflawni'r dibenion

5 Aelodaeth

Bydd aelodaeth gan yr elusen. Gall pobl sy'n cefnogi gwaith yr elusen ac sy'n 18 oed neu'n hŷn wneud cais i'r ymddiriedolwyr i fod yn aelod. Ar ôl cael eich derbyn gan yr ymddiriedolwyr, bydd aelodaeth yn para 3 blynedd a gellir ei hadnewyddu. Bydd yr ymddiriedolwyr yn cadw rhestr aelodaeth gyfoes.

Gall yr ymddiriedolwyr derfynu aelodaeth unigolyn os ydynt yn credu ei fod er lles gorau'r elusen. Mae hawl gan yr aelod i gael ei glywed gan yr ymddiriedolwyr cyn gwneud y penderfyniad a gall ddod yng nghwmni ffrind.

6 Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol - CCB

(1) Rhaid i'r CCB gael ei gynnal bob blwyddyn, gan roi 14 diwrnod o rybudd i bob aelod yn dweud wrthynt beth sydd ar yr agenda. Rhaid cadw cofnodion o'r CCB.

(2) Rhaid bod o leiaf .... aelod yn bresennol yn y CCB.

(3) Bydd un bleidlais gan bob aelod.

(4) Bydd yr ymddiriedolwyr yn cyflwyno'r adroddiad blynyddol a chyfrifon.

(5) Gall unrhyw aelod gynnig ei hun i'w ethol fel ymddiriedolwr.

(6) Bydd yr aelodau yn ethol rhwng 3 a 10 ymddiriedolwr i wasanaethu ar gyfer y flwyddyn nesaf. Byddant yn ymddeol yn y CCB nesaf ond gallant sefyll i gael eu hailethol.

7 Cyfarfodydd ymddiriedolwyr

(1) Rhaid i'r ymddiriedolwyr gynnal o leiaf 3 chyfarfod bob blwyddyn. Yn ystod eu cyfarfod cyntaf ar ôl y CCB byddant yn ethol cadeirydd, trysorydd ac ysgrifennydd. Gall ymddiriedolwyr weithredu drwy benderfyniad y mwyafrif.

(2) Rhaid i o leiaf 3 ymddiriedolwr fod yn bresennol yn y cyfarfod er mwyn gallu gwneud penderfyniadau. Cedwir cofnodion ar gyfer pob cyfarfod.

(3) Os oes gwrthdaro buddiannau gan yr ymddiriedolwyr rhaid iddynt ddatgan hyn a gadael y cyfarfod tra bod y mater hwn yn cael ei drafod neu ei benderfynu.

(4) Yn ystod y flwyddyn, gall yr ymddiriedolwyr benodi hyd at 2 ymddiriedolwr ychwanegol. Byddant yn ymddiswyddo yn y CCB nesaf.

(5) Gall yr ymddiriedolwyr lunio rheolau ychwanegol rhesymol i helpu rhedeg yr elusen. Ni all y rheolau hyn fod yn groes i'r cyfansoddiad hwn neu'r gyfraith.

8 Arian ac eiddo

(1) Rhaid defnyddio arian ac eiddo ar gyfer dibenion yr elusen yn unig.

(2) Rhaid i'r ymddiriedolwyr gadw cyfrifon. Gall unrhyw un weld y cyfrifon blynyddol diweddaraf ar gais.

(3) Ni all ymddiriedolwyr dderbyn unrhyw arian neu eiddo gan yr elusen, ac eithrio i ad-dalu mân dreuliau rhesymol.

(4) Rhaid dal yr arian yng nghyfrif banc yr elusen. Rhaid i bob siec gael ei lofnodi gan 2 ymddiriedolwr.

9 Cyfarfodydd cyffredinol

Os yw'r ymddiriedolwyr yn teimlo bod angen newid y cyfansoddiad, neu ddirwyn yr elusen i ben, rhaid iddynt alw Cyfarfod Cyffredinol er mwyn i'r aelodaeth allu gwneud y penderfyniad. Rhaid i'r ymddiriedolwyr alw Cyfarfod Cyffredinol hefyd os ydynt yn derbyn cais ysgrifenedig gan y mwyafrif o'r aelodau. Rhaid rhoi 14 diwrnod o rybudd i bob aelod ac esbonio'r rheswm dros gynnal y cyfarfod. Rhaid cael mwyafrif o ddwy ran o dair ar gyfer pob penderfyniad. Rhaid cadw cofnodion.

(1) **Dirwyn i ben** - rhaid i unrhyw arian neu eiddo sy'n weddill ar ôl talu dyledion gael ei roi i elusen gyda dibenion tebyg i'r elusen hon.

(2) **Newidiadau i'r Cyfansoddiad** - gellir eu gwneud mewn CCB neu Gyfarfodydd Cyffredinol. Ni ellir gwneud unrhyw newid a fyddai'n golygu nad yw'r sefydliad yn elusen mwyach.

(3) **Cyfarfod Cyffredinol** - yn cael ei alw ar gais ysgrifenedig gan y mwyafrif o'r aelodau.

(4) Gall ymddiriedolwyr alw Cyfarfod Cyffredinol hefyd i ymgynghori â'r aelodaeth.

10 Sefydlu'r elusen

Mabwysiadwyd y cyfansoddiad hwn ar .... 20 .... gan y bobl sydd wedi llofnodi isod. Y bobl yma fydd aelodau cyntaf yr elusen a nhw fydd yr ymddiriedolwyr tan y CCB, y mae'n rhaid ei gynnal cyn pen blwyddyn o'r dyddiad hwn.

Llofnodwyd	Printiwch yr enw a'r cyfeiriad
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....
....	....
	....

Mae'r cyfansoddiad hwn wedi cael ei ddatblygu a'i hyrwyddo gyda'r sefydliadau canlynol: